

МОНИТОРИНГ НА ДЕМОКРАТИЈАТА ВО МАКЕДОНИЈА

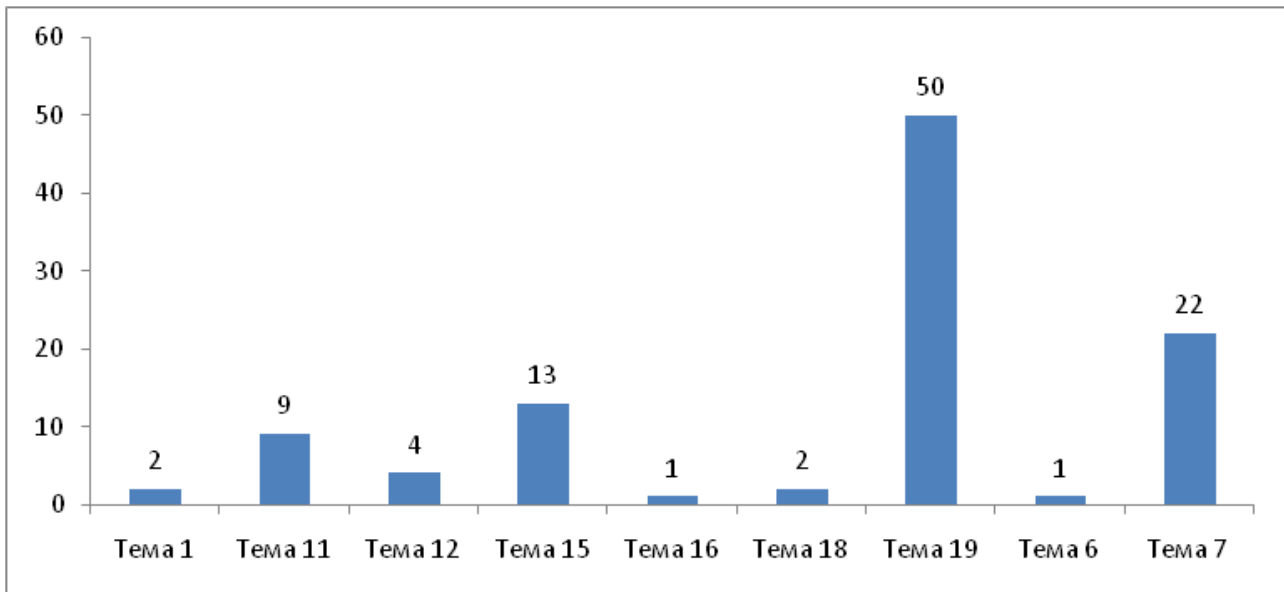

АЛСАТ М МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

1. ТЕМИ ЗА КОИ ИЗВЕСТУВАШЕ

Телевизијата Алсат М во вестите на македонски јазик објави вкупно 104 прилози што се однесуваат на политичкиот живот и на демократските реформи во земјата. Убедливо доминираше темата за преговорите за составување нова влада (50 прилози), по што следуваат оние за работата на СЈО (22), на јавните институции (13 прилози), за двојазичноста што про-

излезе од преговорите за влада (9 прилози), темата за организирање на изборите во контекст на истрагата за финансирање на кампањите (2 прилози), за образование (2) и други теми кои беа застапени во мал обем. Во најголем дел емитуваните содржини во информативното издание на македонски јазик беа идентични со тие во вестите на албански јазик.

Број на прилози според теми на Алсат М, вести на македонски јазик (13-17 и 20-24 февруари)

Тема 1	Организација на изборите (истраги во врска со финансиските извештаи за изборните активности на одредени партии)
Тема 3	Проекти и мерки на Владата и на другите институции
Тема 4	Промоција на проекти и мерки на Владата во кои се вклучени политичките партии преку нивните лидери или претставници (пред се Никола Груевски)
Тема 6	Редовни активности на претставници на Владата и на институциите (решавање тековни прашања, протоколарни активности итн.)
Тема 7	Работа на Специјалното јавно обвинителство (и други теми поврзани со СЈО)
Тема 11	Предлог за поширока употреба на албанскиот јазик (прилози што подетално го обработуваат предлогот за користењето на јазиците и во кои контекстот на преговорите за формирање влада е спореден)
Тема 12	Економија и инвестиции (странски инвестиции, буџетски вложувања, вработеност)
Тема 13	Задолжувања и состојба со јавниот долг
Тема 14	Медиуми
Тема 15	Редовна работа на јавните институции, исполнување или неисполнување на нивните обврски
Тема 16	Разно
Тема 18	Образование
Тема 19	Преговори за формирање влада
Тема 20	Десоросоизација
Тема 21	Активности на политичките партии поврзани со тековни случувања (судство, здравство итн)

Во врска со преговорите за составување влада во вестите се информираше за меѓупартиските средби меѓу СДСМ и ДУИ, за препукувањата на релација ВМРО ДПМНЕ - ДУИ околу двојазичноста по неуспешните преговори (13 февруари „Османи: немаме разлика од СДСМ и ВМРО по етнички прашања“), за пораките од меѓународната заедница (13 февруари „Хан и меѓународната заедница исклучуваат влада од ВМРО оти е против СЈО“, 15 февруари „Жбогар е оптимист за брзо решавање на кризата“), за инспекциските контроли во општините раководени од градоначалници од ДУИ што се изјасниле против коалиција со ВМРО-ДПМНЕ (17 февруари „Арифите: контролите на бизнисите се злонамерни“).

Од работата на институциите најчесто се известуваше за судските органи (16 февруари „Кривичниот и Врховниот суд се уште без претседатели“), посебно обемно за прераспоредот на судиите во Кривичниот суд, а имаше прилози и за дискриминација по етничка основа, како што е оној за судскиот процес „Сопот“ (20 февруари „Иако по објавувањето на доказите за нивната невиност, осудените беа ослободени од затвор, тие и ден-денеска сè уште талкаат по судниците во земјава поради истиот случај“).

Што се однесува до работата на СЈО, телевизиската известуваше за истражувањето на ова обвинителство на финансирањето на ВМРО ДПМНЕ, за образложението на Јанева пред Советот на обвинители, за рочиштето за насилствата во општина Центар и казните за обвинителските Јанева и Фетаи и за поддршката главно од надвор и пречките внатре со кои се соочува ова обвинителство.

Освен што се споменуваше во контекст на преговорите, беа емитувани и 9 прилози за двојазичноста. Притоа, телевизиската ја анализираше темата преку спротивставување експертски ставови (21 февруари „Експерти: целосен заокружен закон за употреба на албанскиот јазик“, 23 февруари „Шасивари: унапредување на албанскиот, но не и официјализирање“). Беше емитуван и прилог за оневозможено право на Албанци да учат на својот мајчин јазик (17 февруари „Децата Албанци си ја викаат мајката на македонски. Ученици од село Бањица, Општина Чашка во Велес, ја немаат среќата да ги учат 36 букви од азбуката на албански јазик. Тоа е поради фактот што нивното право да се образуваат на мајчин јазик им е негирано“).

2. ПОЛИТИЧКИ СУБЈЕКТИ

СДСМ со 78 прилози и ДУИ со 70 прилози се најзастапените субјекти во вестите на македонски јазик на оваа телевизија. Потоа, во речиси двојно помалку прилози (46) се субјект е ВМРО ДПМНЕ, во 28 е Алијансата за Албанците, 17 Беса. Во 10 прилози тоа се функционерите на ДУИ и во 5 на ВМРО ДПМНЕ. Од останатите субјекти во 40 прилози тоа се локалните и државните институции, во 38 тоа е СЈО. За останатите се посветени многу мал дел од прилозите.

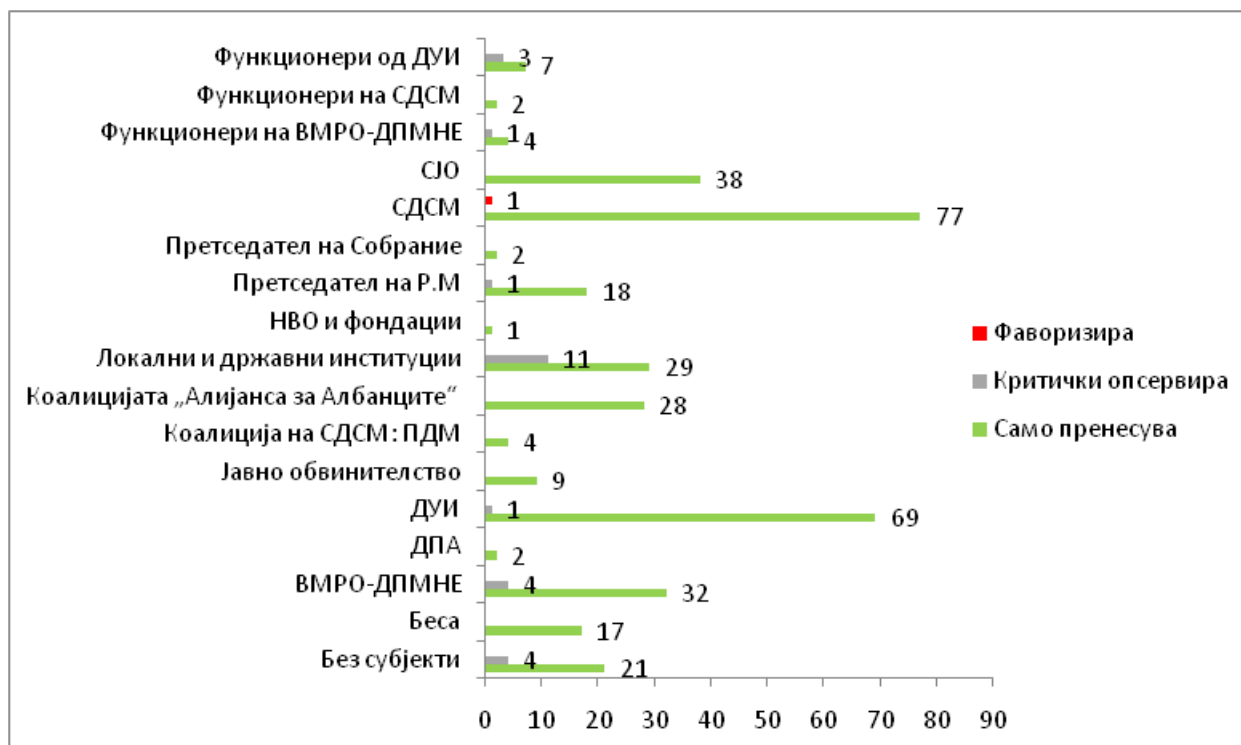
Во најголем број до прилозите телевизијата само ги пренесува информациите од извори, без да дава вредносен суд.

Во 25 прилози новинарите критички ги опсервираат темите за кои известуваат, а тие во најголем дел се однесуваат на јавните институции (11), на работата на функционерите на ДУИ (3) и на ВМРО ДПМНЕ и функционерите од оваа партија (5) и еден на Претседателот на државата.

Критичкото известување за работата на јавните институции може да се поврзе најмногу со критиките на институции со кои раководат функционерите од ДУИ кои се постојано под „лупа“ на оваа телевизија. Во анализираниот

период се проблематизираат постапките на министерот за образование во однос на две училишни установи – основно училиште во велешкото селот Клуковец кое функционира во лоши услови (14 февруари „Министерот за образование, Пиштар Љутфиу, не го исполни ветувањето дека ќе прати работна група во велешкото село Клуковец која ќе ја процени состојбата на основното училиште „Васил Главинов“, како и за одговорноста на овој функционер за тоа што најмладиот универзитет во земјата „Мајка Тереза“ се уште нема објект (20 февруари МОН: нема зграда за универзитетот „Мајка Тереза“ поради кризата“). Критикуван е и министерот за економија бидејќи не дал отчет за трошењето (21 февруари „Министерството за економија без одговор за трошења. Кучи одбива да даде отчет“).

Известувањето за ВМРО ДПМНЕ е главно само пренесување ставови (22 февруари „Груевски: СДСМ прави редефинирање на државата“) и во мал дел критички се опсервираат ставовите на оваа партија кон двојазичноста. Притоа, политиката на партијата се „препознава“ со ставовите на МПЦ, искажани преку владиката Агатангел (14 февруари, „Повикот на

Приод во известувањето кон политичките субјекти на Алсат М, вестии на македонски јазик (13-17 и 20-24 февруари)

членот на Синодот на МПЦ следи по неуспехот на ВМРО-ДПМНЕ да формира влада со ДУИ – процес кој според Никола Груевски не успеал само поради барањето за официјализирање на албанскиот како државен јазик“). Притоа преку ставови на експерти аргументирано се критикува мешањето на МПЦ во политиката (24 февруари „Шасивари: Унапредување на албанскиот, но не и официјализирање“ МПЦ“). Критичко опсервирање е забележано и во прилогот каде се анализира спроведувањето на постоечкиот Закон за употреба на јазиците (17 февруари „Албанците во Чашка асимилирани, учениците не ги виделе 36 албански букви“) и при известувањето за судењето на обвинетите во случајот „Диво насеље“ (17 февру-

ари „Обвинетите од “Диви населје“, жртви на политички местенки велат адвокатите“).

За партијата СДСМ се известува коректно, и главно само се пренесуваат ставовите на нејзините претставници за преговорите за формирање влада. Единствениот прилог емитиран во овој анализиран период во кој има фаворизирачки став е токму за оваа партија, и се однесува на истражување на јавно мислење, каде Албанците се изјасниле дека го преферираат СДСМ пред која било албанска партија (14 февруари „Анкета: СДСМ прва партија кај Албанците“). Прилогот воедно е критика за албанските партии, посебно ДУИ, кои како што севели „потврдлија во застапувањето на албанските национални интереси“.